

Nik Trontelj

Dopisi, prejeti na Slovenski begunski ljudski šoli Peggez-Lienz 1945

Poletni dopisi Slovenski begunski ljudski šoli Peggez-Lienz odstirajo vpogled v življenje v taboriščni šoli. Poleg dopisov s sprotnimi obvestili, so posebej zanimivi tisti dokumenti, ki vsebujejo vrednotenje pomena vzgoje in izobraževanja begunske mladine, določajo učni načrt za šolsko leto in poročajo o zdravstvenem pregledu otrok.

Narodni odbor za Slovenijo je julija 1945 slovenski begunski šoli naložil pomembno nalogo moralnega pomena. V tedanjih težkih razmerah so imeli vzgojitelji in učitelji pomembno poslanstvo zidanja, »kar je dosedanje večletno bojno divjanje porušilo«, to je vzgojiti mladino na trdnem moralnoverskem temelju. Za to so bili potrebni junaški, »heroični« učitelji.

Učna načrta za leto 1944/45 in 1945/46 nudita edinstven vpogled v obravnavano učno snov v begunskih šolah. Dokaj natančen seznam z vsebino posameznih predmetov sporoča naslednje: učenci so imeli na urniku slovenščino, angleščino, matematiko, zgodovino, zemljepis, spoznavanje narave, praktično ekonomijo, higieno, risanje (likovna umetnost), glasbeni pouk in telovadbo. V glavnih obrisih so predstavljeni poudarki posameznih predmetov: v šolskem letu 1945/46 so pri slovenščini obravnavali branje, pravopis, slovnico in pisali spise; pri angleščini so se učili tujega jezika s pogovorom o šolskem življenju, družini, obleki, božičnem drevesu, veliki noči, živalih, naravi itd.; pri matematiki so se učili seštevanja in odštevanja, poštevanke, množenja, deljenja, odstotnih računov itd.; pri zemljepisu o Sloveniji, Balkanu, Evropi in ostalih celinah ter morjih, učili so se tudi matematičnega zemljepisa; pri zgodovini so se v nižjih razredih učili vsebin ob branju zgodovinskih povesti, v višjih pa sistematično po posameznih obdobjih – slovenska zgodovina od najstarejših časov do konca srednjega veka in od začetka novega veka do sodobnosti. Seznami vsebujejo predstavitev učne snovi tudi za preostale predmete.

Med tekočimi zadevami, o katerih so poročali dopisi, je zanimivo Poročilo o zdravstvenem stanju mladine v taborišču Peggez, ki je po zdravniškem pregledu mladih ugotavljalo, da je potrebno izboljšati osebno higieno in telesno držo otrok, a je na podlagi zapisane statistike možno ugotoviti, da je bila večina pregledanih otrok zdravih.